

Mikroplast, ett hot mot den mänskliga och marina miljön!

Plast som vi människor slänger runt om i naturen hamnar oftast direkt eller till slut i Östersjön genom vinden eller luften. Plasten bryts ned till mikroplast som hotar både organismer under havsytan men även organismer på land och dessutom den marina miljön. Detta problem sker i nutiden och blir bara större och större. Vi människor behöver göra något nu, inte om 10 år utan idag.

50 år av plastföroreningar

Mikroplast är inget nytt problem i Östersjön, redan för 50 år sedan förorenade plasten havet. Men mängden plast i havet har ökat kraftigt sedan 50 år tillbaka och de gör att vissa arter är hotade. Däremot har inte mängden mikroplast ökat eller minskat de senaste 30 åren i Östersjön, säger Torkel Gissel Nielsen, professor vid Danmarks tekniska universitet till Radio Gotland enligt ett reportage från [SVT](#). Mängden plast i Östersjön har ökat eftersom vi människor har börjat konsumera och producera mer plastvaror. År 2015 släpptes uppemot 40 ton mikroplast ut i Östersjön enligt en rapport från [Östersjöcentrum](#).

Hotet mot den globala näringskedjan

På grund av det stora utsläppet av plaster i östersjön ökar halten av mikroplaster. När plastpartiklarna är i havet drar de till sig bakterier och miljögifter som binder sig med partiklarna. Det sker speciellt i avloppsvattnet och vatten från reningsverk. Detta leder till att mikroplaster utgör ett hot för både levande organismer och miljön i Östersjön. Ett exempel på detta är att de minsta organismerna misstar mikroplaster för föda. Mikroplasterna bryts inte ner i matsmältningsorganen och utgör då en risk för de minsta organismerna när mikroplasterna inte lämnar deras kroppar. Vi människor är även hotade av detta problem när vi konsumerar fisk eftersom fisken lever på mindre organismer som får i sig mikroplaster, som vi människor sedan får i oss när vi äter fisk.

Innan plaster i havet blir mikroplaster utgör de ett annat stort hot mot den marina näringskedjan. När plastpåsar fastnar på havsbotten blir påsarna som en fiskfälla som fiskarna fastnar i och kan inte ta sig ut och hitta föda och därför inte överleva.

Vad vet folket om detta problem?

Vi åkte till Tullinge för att ta reda på vad invånarna där visste om problemet med mikroplast. Vi frågade fem personer om de kände till problemet men det var endast två av fem personer som

visste om vad mikroplaster i havet gör och att det är ett stort problem. Eftersom det var knappt hälften av personerna som visste om problemet skulle det vara bra att förmedla denna kunskap vidare till flera människor, så att samhället kan sätta stopp för detta problem. De personer som inte är medvetna kanske inte ens tänker på vad de köper eller att de slänger plast på fel ställen.

Vad kan vi göra?

Vi kan till exempel köpa färre eller begagnade syntetkläder som fleece eller akryl. Problemet med dessa kläder är att när du tvättar dem lossnar mikroplaster. Mängder av dessa mikroplaster åker genom filter och reningsverk rakt ut i Östersjön. De första tvättningarna av plaggen

är värst, därför är begagnade kläder mycket bättre. Vi människor kan också minska konsumtionen av plastförpackningar och andra plastföremål. Så att inte lika mycket plast slängs bort i naturen. Till exempel ha med en egen tygpåse till mataffären istället för att alltid köpa en plastkasse.

Ett förslag på en lösning som affärer eller fisk producenter kan göra är att kontrollera den fisk som vi människor konsumerar så att den inte innehåller mikroplaster som kan bära på gifter. Eftersom då skulle vi människor minska risken för att utsättas för dessa mikroplaster och gifter. Då skulle vår hälsa bli bättre därför att vi då äter vi fisk som inte innehåller mikroplaster eller gifter. Men genom att kontrollera vad fisken innehåller skulle det bli dyrare att köpa fisken som inte innehåller någon mikroplast eftersom det skulle vara totalt sett mindre fisk som säljs och dessutom skulle de personer som kontrollerar fisken behöva få betalt för sitt jobb.

Avslutningsvis vill vi säga genom att sprida denna information kommer Sveriges och världens invånare att bli mer medvetna om mikroplaster och problemen det medför. När fler blir medvetna blir det ett lättare jobb att motverka och sätta stopp för nedskräpningen av plaster i Östersjön och alla de andra världshaven.

Lukas Bovin och William Svedberg (15år)
Södertörns Friskola, Huddinge

Källor: <https://www.naturskyddsforeningen.se/havsplast>
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Mikroplast>
http://www.su.se/polopoly_fs/1.232433.1429020022!/menu/standard/file/PBmicroplastSVEwebb.pdf
<https://www.havet.nu/?d=3485>
<https://www.su.se/ostersjocentrum/baltic-eye/forskning/mikroplast/stockholms-universitet-s%C3%A4ger-ja-till-f%C3%B6rbud-mot-mikroplast-i-remissvar-1.281222>
<https://www.regionorebrolan.se/sv/uso/Patientinformation/Kliniker-och-enheter/Arbets--och-miljomedicinska-kliniken/Nyheter/Nyheter/2016/Mikroplaster---litet-problem-med-stora-konsekvenser/>
<http://www.boras-djurambulans.se/431301894>